

Hjälp att plugga inför musikprovet åk 7

Hur ser provet ut?

Provet har tre delar. Del 1 och 2 handlar om genrer (röd färg) och del tre handlar om musikens betydelse (blå färg).

Del 1. Du ska lyssna på två låtar från olika genrer och jämföra dem. Vi berättar vilka genrer och vad låtarna heter, men du ska lyssna noga och hitta likheter mellan låtarna, och olikheter. T.ex. båda låtarna använder trummor, i ena låten sjunger de men i den andra rappar de.

Del 2. Du ska kunna avgöra i vilka genrer som olika instrument och annat hör hemma. Se exempel:

	Reggae	Heavy metal	Hip hop
Distad elgitarr		X	
Rap			X
Sång	X	X	(Ibland)
Man spelar snabbt		X	
Gitarr i baktakt	X		

Del 3. Du ska veta hur musiken har varit till nytta under de olika perioderna vi läst om. T.ex. kan vi fråga om vad Live Aid var, eller vilken nytta musiken gjorde för de färgade under 50-talet.

Del 1 och 2: Genrer

Detta är en sammanfattning av det vi sagt på lektionerna. Se gärna alla powerpoints på skolans hemsida för att hitta bilder på artisterna och lyssna på låtar.

Alla genrer kan vi dela in i olika grupper och familjer

ROCK

Tuff attityd, vilda låtar. Gitarrbaserad musik (ofta med dist).

Rock 'n Roll: Trummor och bas spelar raka takter. Sångaren sjunger vilt i refrängen, elgitarren spelar riff och solon. Vanligt med vilt spel på pianot och ofta hade man kontrabas istället för elbas.

Artister – Elvis, Chuck Berry, Bill Haley & his comets

Hårdrock/Metal: Bas och elgitarr spelar likadana riff för att det ska bli ett ”fetare” sound. Gitarrerna är distade. Sångaren sjunger i pressad falsett, alltså väldigt ljukt, och elgitarristen spelar gitarrsolon i de flesta låtarna. Trummorna får också en större roll, då trummisen ofta har ett stort trumset med många trummor. På 80-tal började man också ibland ha med syntar och använde mycket smink, en del av hårdrocken blev så kallad Glam-rock.

Artister – Led Zeppelin, Deep Purple, Black Sabbath, Kiss, Iron Maiden, Judas Priest, Metallica, Europe

Punk: Låtarna är ofta korta och rätt enkla att spela men har en väldig energi. Ibland låter det aggressivt och ofta spelar artisterna snabbt och det låter ofta lite skramligt. Punken var också politisk och de kallade sig för anarkister, dvs att ingen skulle vara kung, president eller få bestämma, alla skulle få göra vad de ville. Nära besläktad med punken är den svenska stilen Progg.

Artister – Ramones, Sex pistols

Grunge: Ganska enkel musik, oftast med lugna verser och väldigt aggressiva, skräniga refränger. Man hade tröttnat lite på hårdrocken och tog inspiration från både pop och punk.

Artister – Nirvana, Pearl Jam, Soundgarden

POP

Tydliga/snygga refränger. Enkla låtar, ofta stämmor.

60-tals Pop: Som rock fast mindre vilt. Melodier som fastnar snabbt, och ganska enkla låtar med några få ackord. Ofta stämsång

Artister – Beatles, The Who

Soul: En blandning av blues, gospel och jazz. Man spelade blåsinstrument som trumpet och saxofon och det var nästan alltid färgade artister som sjöng och spelade.

Artister – James Brown, Diana Ross & the Supremes, Stevie Wonder, Jackson Five

Synthpop: Musik där instrumentet synth har en oerhört viktig roll. Ibland är det bara synth och sång på låten. Mycket stort på 80-talet.

Artister – Depeche Mode, Alphaville

80-tals pop: Precis som på 60-talet minnesvärda melodier men nu har man synthar att spela på också och bättre inspelningsutrustning.

Artister – Michael Jackson, Madonna, U2, Roxette

RnB: Är en förkortning av Rythm and blues. En stil som har sitt ursprung i soul, ofta i ett väldigt lungt tempo, med tydlig rytm och avancerad sång (ofta så kallad ”wailing”). Vanligt med ballader. Är idag nära släkt med pop, dansmusik och hip-hop.

Artister – Rihanna, Beyoncé, Usher, Akon

DANS

Rytmask musik med tydlig puls. Skall vara bra att dansa till och lätt för en DJ att jobba med.

Disco: Musik som gjordes för dansgolvet. Man blandade soul och salsa (en musikstil från Sydamerika) och såg till att hitta rytmer och tempon som skulle vara så dansvänliga som möjligt. Vanligt med blåsinstrument och stråkslingor.
Artister – Boney M, Bee Gees, Abba

Elektronisk dans: Musik skapad med hjälp av datorer, samplers och syntar. Oftast rytmisk med hårt ljud och mycket bas. Låten har ofta ett långt intro och ett långt outro, detta för att det skall vara lätt för en DJ att mixa ihop flera låtar. Det finns en mängd undergenrer inom denna genre som t.ex. Techno, Eurodance, House och Dubstep. Idag blandar ofta dessa stilar med pop och rnb.
Artister – E-type, Tiesto, David Guetta, Swedish house mafia, Avicii

ÖVRIGA STILAR

Här har vi genrer som inte riktigt passar in i någon speciell familj.

Reggae: Sång på jamaicansk engelska, baktakt på gitarr och texter om fattigdom, orättvisor, rasism. Tydliga inslag av traditionell latinamerikansk musik. En stark koppling till rastafarikulturen.
Artister – Bob Marley

Hip-hop: Musik där rytmen är central och byggs upp av trummor/trummaskiner, beatbox, samplers och där man pratar i rytm (rap) istället för att sjunga. Ibland gör man både och, då brukar man sjunga på refrängen och rappa på verserna. Man säger att hip-hopen består av fyra element; Mc-ing (rap), Dj-ing (bakgrundsmusik), breakdance och graffitti
Artister – Run DMC, Eminem, 50 Cent

Del 3: Musikens betydelse:

Musik har betydelse på många sätt, den gör att vi blir glada, ledsna, att filmer blir roligare att titta på mm. Men musiken kan också vara till betydelse för stora grupper av människor genom att vara något man samlas kring.

Under den musikhistoria vi har lärt oss om, har musiken gjort ”nytta” på olika sätt, den har påverkat samhället, och det är det du ska berätta lite om på provet.

Här nedanför finns en liten sammanfattning av det du behöver veta om de olika tidsperioderna från 50- till 80-talet. Trevlig läsning och lycka till på provet!

50-talet.

Musiken minskar rasismen.

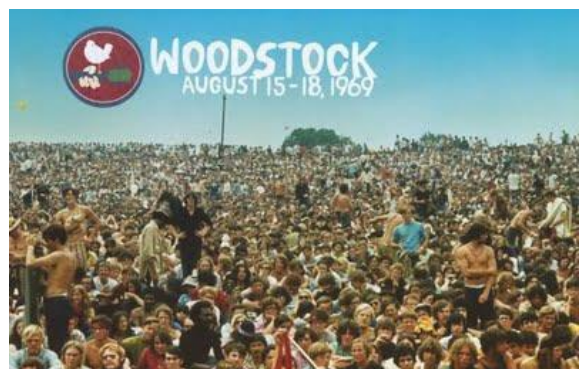
USA var väldigt rasistiskt och man skilde på vita och svarta så de hade olika väntsalar, toaletter, restauranger osv. De hade också olika musikstil, de svarta spelade Rhythm & Blues, men de vita visste inte vad det var. Alan Freed, en diskjockey i radio, råkade lyssna på deras musik och tyckte den var bra. Han började spela den i radio men kallade det för Rock 'n Roll, så att inte hans lyssnare skulle bli arga och han själv få sparken från jobbet. Rock 'n Roll blev snabbt populärt och även vita artister började sjunga och spela det. Vita började även gå på konserter med ”svarta” artister, som Chuck Berry och Little Richard trots att de var färgade, för de var ju så bra på att sjunga och spela Rock 'n Roll. Ungdomarna som gick på konserterna började ibland dansa tillsammans utan att bry sig om att de hade olika hudfärg. På de sättet fick musiken hjälpa till att minska rasismen.

60-talet

Musiken bidrar till fred i Vietnam.

I USA pågick Vietnamkriget för fullt när hippies och många andra började protestera mot det. De fick se bilder från kriget och tyckte inte att amerikanska soldater skulle åka till Vietnam för att döda vietnameser. Musiken och längtan efter fred förenade massor med ungdomar, som bl.a. hade en stor festival, Woodstock, där man under 3 dagar gick på konsert och protesterade mot kriget. Fredsrörelsen blev så stark att USA till slut drog sig ur kriget. Musiken bidrog på det sättet till fred.

70-talet

Punkare får utlopp för sin ilska

I England var många människor arbetslösa och de tyckte att det var regeringen och kungahusets fel att det var ekonomisk kris. Istället för att göra upplopp och slåss gick de på konserter där de sjöng om sin ilska och avreagerade sig. Musiken hjälpte alltså punkarna att få utlopp för sin aggressivitet.

Jamaica får tröst och hopp

I Jamaica var det mycket fattigdom och hopplöshet när Reggae och Bob Marley slog igenom. Bob och flera andra artister sjöng om hopp och tröst, t.ex. i 'No woman, no cry', där han i texten tröstar en kvinna i gettot Trenchtown. Musiken hjälpte alltså Jamaica att få framtidstro och tröst.

80-talet

Musiken hjälper Etiopiska barn att slippa svälta ihjäl

På 80-talet blev det en väldig hungersnöd i Etiopien, många människor i Europa och USA såg på nyheterna att barn svält ihjäl och att det inte fanns tillräckligt med mat. Två artister, Bob Geldof och Midge Ure, ringde till några andra artister de kände och frågade om de ville hjälpa dem att samla in pengar till Etiopien. Det ville de. Snart var det över 70 artister som ställde upp och man gjorde två stora konserter (en i Philadelphia, USA och en i London, England) för att samla in så mycket pengar som möjligt och skicka ner till Afrika. Ungefär 2 miljarder TV-tittare såg konserterna och man samlade in ca 1,5 miljarder kronor som sändes till Etiopien. Musiken hjälpte alltså Etiopiska barn att få mat och slippa dö av svält.

